

Stanowisko
Zarządu Związku Miast Polskich
w sprawie
koniecznych rozwiązań w stanie epidemii

1. Zarząd Związku Miast Polskich z uwagą obserwuje wysiłki rządu RP, podejmowane w celu zminimalizowania zasięgu epidemii jak i zapewnienia niezbędnego wsparcia dla osób oraz podmiotów dotkniętych skutkami wprowadzonych ograniczeń. Część tych koniecznych działań oznacza w praktyce między innymi:

- zawieszenie funkcjonowania administracji publicznej w zakresie większości powierzonych jej obowiązków;
- zawieszenie normalnego funkcjonowania organów kolegialnych władz publicznych w państwie;
- zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej przez wiele sektorów gospodarki;
- znaczne ograniczenie dostępu do normalnych, wcześniej zaplanowanych świadczeń medycznych;
- zawieszenie praktycznie całej działalności kulturalnej;
- zawieszenie normalnego funkcjonowania edukacji i nauki;
- ograniczenie wolności zgromadzeń, w tym religijnych,
- zakaz organizowania imprez masowych;
- drastyczne ograniczenie swobody podróżowania, a nawet poruszania się;
- wprowadzenie obowiązkowej kwarantanny.

Zarząd jednoznacznie stwierdza, że opisana wyżej sytuacja obywateli naszego państwa w pełni wyczerpuje przesłanki, jakie wiążą się ze stanem nadzwyczajnym, który jest w polskim prawie opisany i uregulowany. Mówi o tym Konstytucja i wydana na jej podstawie ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (tj. Dz.U. 2017 poz. 1897). Ustawa wymienia dwie sytuacje upoważniające do wprowadzenia stanu klęski żywiołowej: katastrofę naturalną oraz awarię techniczną. W art. 3 ust. 1 p. 2 ustawa wymienia wśród katastrof naturalnych „**masowe występowanie chorób zakaźnych ludzi**”. Powszechność i charakter wprowadzonych zakazów i nakazów, które pokrywają się z większością ograniczeń wymienionych w art.21 ust.1 ustawy o stanie klęski żywiołowej¹, oznacza **faktyczne wprowadzenie stanu klęski żywiołowej bez jego ogłoszenia**.

2. W tej sytuacji Zarząd **wzywa rząd RP** do prawnego usankcjonowania wprowadzonych rozwiązań poprzez **ogłoszenie stanu klęski żywiołowej**. Zarząd popiera przy tym wnioski wielu miast o wstrzymanie praktycznie niemożliwych do realizacji przygotowań do wyborów powszechnych, wyznaczonych na dzień 10 maja br.

3. Zarząd Związku **apeluje do Premiera, wojewodów i komisarzy wyborczych** o zawieszenie prowadzonych procedur dotyczących wyborów przedterminowych i uzupełniających w jednostkach samorządu terytorialnego oraz referendum lokalnych **jeszcze przed wprowadzeniem stanu klęski żywiołowej**. Leży to w kompetencjach tych organów, zwłaszcza po uchwaleniu przez Sejm RP ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem CoViD-19 (Dz.U. 2020, poz. 374). Odpowiednim do skali zagrożenia poczuciem odpowiedzialności wykazali się komisarze wyborczy w Szczecinie i Wałbrzychu, odwołując lokalne referenda w Boguszowie-Gorcach i Dobrej. Komisarze oparli swoje postanowienia na opiniach powiatowych inspektorów sanitarno-epidemiologicznych, którzy ocenili, że zapewnienie wymaganych przez ww. ustawę standardów bezpieczeństwa nie jest możliwe. Wyrażamy też uznanie dla kandydatów w wyborach uzupełniających w Stryżowie, którzy sami wykazali wysoką odpowiedzialność, solidarnie rezygnując z kandydowania, dzięki czemu wybory te nie odbyły się.

Poznań, 25 marca 2020 r.

(-) Zygmunt Frankiewicz
PREZES ZWIĄZKU

¹ Art. 21. 1. Ograniczenia, o których mowa w art. 20, mogą polegać na:

- 1) zawieszeniu działalności określonych przedsiębiorców;
- 2) nakazie lub zakazie prowadzenia działalności gospodarczej określonego rodzaju; (...)
- 4) całkowitej lub częściowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły;
- 5) obowiązku poddania się badaniom lekarskim, leczeniu, szczepieniom ochronnym oraz stosowaniu innych środków profilaktycznych i zabiegów, niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych (...);
- 6) obowiązku poddania się kwarantannie; (...)
- 12) nakazie ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, obszarów i obiektów;
- 13) nakazie lub zakazie przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach;
- 14) zakazie organizowania lub przeprowadzania imprez masowych;
- 15) nakazie lub zakazie określonego sposobu przemieszczania się;
- 16) wykorzystaniu, bez zgody właściciela lub innej osoby uprawnionej, nieruchomości i rzeczy ruchomych;